

Tilsynserklæring for skoleåret 2017/2018 for Jelling Friskoleskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 280463	Skolens navn: Jelling Friskole
----------------------	-----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Anna-Marie H. Hansen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
26-09-2017	9. kl.	Naturfag	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
26-09-2017	0.-2. klasse	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen
26-09-2017	0.-2. klasse	Natur-teknik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
26-09-2017	6. kl.	Drama	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen
09-11-2017	5. kl.	Matematik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
09-11-2017	0-9.klasse	Tematimer	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
09-11-2017	5.-8. klasse	Kulturfag	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
02-02-2018	0.-2. klasse	Lyt-leg og læs	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
02-02-2018	1.-2. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
02-02-2018	1. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen
02-02-2018	6. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
02-02-2018	9. klasse	Kulturfag	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
02-02-2018	6.klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen

02-02-2018	9.klasse	Personlig udvikling og fælles liv	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
------------	----------	-----------------------------------	------------------	----------------------

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har som dokumenteret besøgt skolen på tre hele dage. Jeg har alle dage deltaget i mange forskellige fag og klasser og således dannet mig et bredt indtryk af skolens hverdag. Ud over tilsyn rundt i de enkelte klasser har jeg hver gang haft mulighed for at drøfte principielle og praktiske forhold omkring skolens liv og læring med såvel ledelse som lærere og pædagoger.

Jeg har prioriteret at deltage i såvel fællessamlinger, som fagdelt undervisning, tema-timer, kulturfag og skolens selvopfundne fag, PUFL (personlig udvikling og fælles liv).

Skolens grundskema viser tydeligt, at der satses på såvel fagdelt og klassedelt undervisning som tværfaglig undervisning, der kan være organiseret på mange forskellige måder. (Tilsynsportalen giver ikke mulighed for at kategorisere lektioner som tværfaglige, hvorfor besøgsoversigten ikke fuldt ud kommer til at afspejle skolens virkelighed). Den tværfaglige undervisning, der finder sted i ugens seks tematimer og i emneugerne kan være årgangsdelt, den kan foregå på tværs af klasser, den kan være organiseret med udgangspunkt i emnet eller den kan være organiseret med udgangspunkt i elevernes valg og interesser.

Der er udarbejdet et temahæfte med en god og grundig præsentation af årets otte temaer. Det giver såvel elever som forældre en god mulighed for at følge med i og vurdere undervisningens mål og indhold.

Ud over at deltage på tre hele skoledage, får jeg året igennem mange indtryk af skolens liv og læringssyn ved at følge med på skolens hjemmeside og facebookside, hvor der fortælles lidt om skolens hverdagsaktiv. og meget om skolens særlige aktiviteter, som der er virkeligt mange af.

Jeg har nedenfor samlet mine iagttagelser under de tre hovedgrupper af undervisning: det humanistiske fagområde, det naturvidenskabelige fagområde og det praktisk-musiske fagområde. Det er ifølge bekendtgørelsen om tilsynsførende min opgave at vurdere om "skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Der vil således være tomme rubrikker i erklæringen, hvilket alene skyldes min organisering af stoffet i mere overordnede kategorier.

3 Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale,

dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

Uddybning

4 Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

I den fagdelte undervisning i dansk, sprogfag, historie og samfundsfag er der tale om undervisning, der står mål med folkeskolens. Dertil kommer skolens særlige tilbud såvel kulturfag som tematimer, hvor eleverne får rig mulighed for at gå i dybden med både fagspecifikke og tværfaglige problemstillinger.

I den humanistiske undervisning anvendes der relevante materialer, såvel analoge som digitale. Der anvendes både bøger fra skolens egen samling og bøger fra CFU.

Der lægges i mange timer op til en høj grad af egen-aktivitet hos eleverne, og det er tydeligt, at der stilles forskellige krav og gives forskellig støtte til eleverne. Der er således tale om en differentieret undervisning, hvilket også er nødvendigt, da der er stor forskel på elevforudsætningerne og også forskel på elevernes evne til at tage medansvar for egne læreprocesser.

5 Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Uddybning

I den fagdelte undervisning i matematik og naturfag (natur-teknologiforståelse, geografi, biologi, fysik) er der tale om undervisning, der står mål med folkeskolens. Der anvendes relevante og aktuelle læremidler. Der veksles

mellem læreroplæg, øvelser og mere projektorienteret arbejde.

I naturfagene er det tydeligt, at lærerne er bevidste om, at eleverne både skal forstå det faglige og have et fagligt sprog til at tale om dette i. Jeg har således i mange klasser overværet eksempler på ægte udforskende samtale om naturfaglige elementer.

I de tværfaglige tematimer, i temaugerne og ved morgensamlingerne præsenteres og anvendes der ofte viden fra det naturfaglige område. Det kan være i en mundtlig fortælling om bestigningen af Kilimanjaro, hvor man bevæger sig gennem seks klimazoner, og hvor temperaturen falder en halv grad for hver 100 meter. Det kan være i en temauge, hvor skolen omdannes til en by med butikker – og hvor det kræver både regnekompetencer og strategiske kompetencer at få sin gruppes butik til at give overskud og få sine egne ”penge” til at strække, så man får mulighed for at prøve de sjove ting. Eller det kan være i en billedkunsttime, hvor der tegnes dyr og målet egentlig ligger inden for det praktisk-musiske, men hvor elevernes opmærksomhed pludselig bliver fanget af spørgsmålet om, hvordan man kan gruppere dyr i arter.

Der kunne være et udviklingspotentiale i at skærpe de ældste elevers bevidsthed om, hvornår de i tematimer, kulturfag og morgensamlinger faktisk erhverver sig viden om og færdigheder indenfor de forskellige fagområder. På den måde ville de måske blive mere bevidste om selv at se sammenhænge og gå fra at få oplevelser til at danne sig bevidste erfaringer.

6 Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.2 Uddybning

Skolens lærere vægter det praktisk-musiske højt både i musiktimer, dramatimer, værkstedstimer (billedkunst og sløjd) og i tematimerne. Derudover er det tydeligt, at mange lærere har et læringssyn, der lægger vægt på æstetiske læreprocesser. Så uanset om det er brøkgning, fotosyntese eller politiske ideologier, så kan der tilrettelægges aktiviteter, der giver en ikke bare logiske tilgang til emnet – men også en konkret og om muligt erfaringsbaseret tilgang.

En gåtur gennem skolens lokaliteter giver et godt billede af, hvordan den praktisk-musiske dimension vægtes højt på Jelling Friskole. Der er altid aktuelle udstillinger fra valghold eller fra temaforløb.

7.1 Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.2 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i dansk

7.3 Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

7.4 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i matematik

7.5 Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

7.6 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i engelsk

7.7 Fører skolen til prøve i historie?

7.9.1 Mulighed for uddybning af elevernes standpunkt i historie

8 Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

8.1 Uddybning

9 Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

Uddybning

Jeg har samlet bemærkninger til alle punkter under frihed, folkestyre og demokratisk dannelse under ét, da de er nøje vævet ind i hinanden.

Som nævnt i erklæringen fra sidste år bliver der lagt meget vægt på, at eleverne lærer deres nære og deres større omverden at kende. Skolen lever i høj grad op til sit eget slogan "Vi uddanner verdensborgere".

Denne uddannelse/dannelse sker både gennem det formelle elevråd, der mødes ca. en gang om måneden det sker gennem den planlagte undervisning, hvor eleverne inddrages i planlægning og gennemførelse af udvalgte undervisningsaktiviteter (fx temaugen Jellefri, og temaet Nørd, hvor eleverne har været med til at bestemme og stå for indhold og aktiviteter.

Og det sker i spontant opståede sammenhænge, hvor skolens personale forstår at gribe eller skabe optagethed hos eleverne, så der gives næring til engagement, stillingtagen, medleven og deltagelse. Både i det lokale skolegårdsmiljø, i det nationale og i det store verdenssamfund.

En måde at opdrage til frihed, folkestyre og demokratisk dannelse er også at inddrage forældrene. Jelling Friskole lægger vægt på at invitere skolens forældre og lokalsamfundet ind i skolen og tage eleverne med ud i samfundet. Her kan nævnes, at skolens dramahold laver gadeteater i Vejle, at skolen jævnligt tager på ekskursioner, at der ofte anvendes film og video til at udvide klasserummet med, at forældre og bedsteforældre jævnligt bidrager med input i undervisningen.

I det hele taget er der et højt niveau af samarbejde med skolens forældre om alt fra skolens værdigrundlag, elevernes digitale dannelse over mobbepolitik til praktiske rengøringsopgaver. Som eksempel på dette henvises til de meget informative forældrebreve

<http://www.jellingfriskole.mono.net/upl/website/stt-op31111/Nyhedsbrevnr.04februar2018III.pdf>

9.1 Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

Uddybning

9.2 Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

Uddybning

9.3 Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

Uddybning

10 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

10.1 Uddybning

12. Donationer

Har skolen i det foregående kalenderår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms fra samme donator?

Nej

12.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusiv moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusiv moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
------	---------	----------------

12.2 Angiv størrelsen af hver enkelt anonym donation på mere end 20.000 kr. eksklusiv

moms.

Beløb i kroner

12.3 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusiv moms.

0,00 kr.

13. Tilsynets sammenfatning

Det er mit klare indtryk, at undervisningen på Jelling Friskole står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Undervisningen foregår på dansk, og elevernes standpunkter er tilfredsstillende på alle fagområder. Skolen forbereder eleverne til et samfund med frihed og folkestyre og bidrager til elevernes demokratiske dannelse!